

Sinteza informației
privind rezultatele monitoringului financiar
al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2019 a întreprinderilor
de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

Întru executarea prevederilor art. 76 alin. (1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, art.21 al Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, Ministerul Finanțelor a efectuat monitoringul financiar al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2019 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în vederea obținerii unei imagini pertinente cu privire la situația economico-financiară a entităților cu capital de stat. Potrivit Regulamentului privind monitoringul financiar al autorităților publice la autogestiune, al întreprinderilor de stat/ municipale și al societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2018, monitoringul financiar este procesul de selectare, prelucrare și analiză a indicatorilor activității economico-financiare a entităților, în scopul evaluării și analizei riscurilor bugetar-fiscale aferente.

La situația din 30.06.2019, în Registrul patrimoniului public ținut de către Agenția Proprietății Publice, sunt incluse 215 întreprinderi de stat, cu capital social în mărime de 5932,5 mil. lei și 83 societăți comerciale cu capital de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 5372,5 mil. lei, din care proprietatea statului - 4235,3 mil. lei sau 78,8 la sută. Din numărul total al societăților comerciale, 62 societăți dețin capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 3866,9 mil. lei, din care proprietatea statului - 3731,6 mil. lei sau 96,5%.

Din 83 societăți comerciale cu capital de stat, la 24 entități economice cota statului în capitalul social constituie 100%, la 25 entități economice - de la 75,0% pînă la 99,9%, la 13 entități economice - de la 50,0% pînă la 74,9%, la 10 entități economice - de la 25,0% pînă la 49,9%, la 3 entități economice - de la 10,0% pînă la 24,9%, iar la 8 entități economice - pînă la 9,9 la sută.

Tabelul 1

Informația consolidată privind numărul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat conform Registrului patrimoniului public, la 30.06.2019

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
				Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului
Total conform Registrului patrimoniului public	215	5932,5	83	5372,5	4235,3	62	3866,9	3731,6
<i>din care:</i>								
<i>– pe teritoriul Ucrainei</i>	4	26,9	-	-	-	-	-	-
<i>– în procedura lichidării sau insolvenței</i>	28	400,9	32	575,7	358,5	19	417,9	329,9
<i>– nu desfășoară activitate, dar sunt înregistrate la I.P. „Agenția Servicii Publice”</i>	23	23,2	9	6,1	3,4	7	4,6	3,3
Incluse în Lista monitorizată de MF în semestrul I, 2019, din care:	160	5481,5	-	-	-	36	3444,4	3398,4

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
				Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului
- nu au prezentat rapoartele statistice la BNS	12	12,4	-	-	-	4	57,2	48,9
Total supuse monitorizării financiare în semestrul I, 2019	148	5469,1	-	-	-	32	3387,2	3349,5

Reieșind din datele tabelului 1, se evidențiază că la situația din 30 iunie 2019, Lista întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizate de către Ministerul Finanțelor, include 160 întreprinderi de stat cu capital social în mărime de 5481,5 mil. lei și 36 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora constituie 3444,4 mil. lei, din care proprietatea statului - 3398,4 mil. lei sau 98,7 la sută.

Concomitent, se menționează că în perioada de raportare, din numărul total al entităților economice incluse în lista entităților monitorizate de minister, 12 întreprinderi de stat și 4 societăți comerciale nu au fost supuse monitorizării financiare întrucât nu au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului Național de Statistică (pentru trimestrul I și/sau trimestrul II, 2019) în modul stabilit de legislația în vigoare.

Adițional, se remarcă că Î.S. „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, Î.S. „Centrul Național de Verificare și Certificare a Producției Vegetale și Solului”, Î.S. „Centrul de Standardizare și Experimentare a Calității Producției de Conserve”, Î.S. „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării” la finele semestrului I al anului 2019 au fost reorganizate, prin transformare, în instituții publice conform hotărârilor de Guvern aprobate, însă dat fiind faptul că acestea au prezentat raportul statistic „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii” pentru trimestrul I și trimestrul II, 2019, fiind incluse în sfera de cercetare a Biroului Național de Statistică ca întreprinderi de stat, întreprinderile respective au fost incluse în lista entităților monitorizate de minister, în semestrul I, 2019.

În același timp, se atestă că la situația din 30.06.2019 sunt aprobate o serie de Hotărâri de Guvern cu privire la reorganizarea întreprinderilor de stat/ societăților comerciale în alte forme juridice de organizare. Dat fiind faptul că la situația din 30 iunie 2019, nu toate din entități au finisat procedura de reorganizare, acestea au fost supuse monitorizării financiare pentru perioada de referință, întrucât au prezentat rapoartele statistice în modul stabilit în calitate de întreprinderi de stat/ societăți comerciale, nefiind excluse din Registrul patrimoniului public.

Astfel, luând în considerare cele enunțate, se menționează că, în perioada analizată, *au fost supuse monitorizării financiare de facto 148 întreprinderi de stat și 32 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, inclusiv 16 societăți comerciale cu capital integral de stat, care au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului*

Național de Statistică atât pentru trimestrul I cât și pentru trimestrul II, 2019.

Notă. La studierea rezultatelor monitoringului financiar al întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, urmează a se ține cont de faptul că, unele din întreprinderile de stat și societățile comerciale nu au fost supuse monitorizării financiare pentru rezultatele semestrului I al anului 2018. În acest sens, întru neadmiterea distorsionării datelor, *evoluția veniturilor din vânzări, a costurilor și cheltuielilor și a profitului (pierderilor)* va fi analizată luând în calcul *baza comparabilă* a entităților, ce nu include, la totalul generalizat al indicatorilor, valoarea indicatorilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale, care în perioada similară a anului 2018, nu au prezentat Biroului Național de Statistică raportul „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii” (pentru trimestrul I și/sau pentru trimestrul II, 2018).

Concomitent, se evidențiază că, pentru perioada de analiză a semestrului I, 2019, Î.S. „Izomer” și S.A. „Drumuri Ialoveni” la fel nu au fost supuse monitoringului financiar, întrucât întreprinderea de stat nu a prezentat raportul statistic prenotat pentru trimestrul I, 2019, iar societatea pe acțiuni - pentru trimestrul II, 2019, motiv din care nu poate fi apreciată la justa valoare activitatea acestor entități în 6 luni, 2019.

Astfel, conform datelor cumulative ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, se atestă că **întreprinderile de stat** au înregistrat în semestrul I al anului 2019 venituri totale în cuantum de 2109,3 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări - 2015,6 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională - 93,7 mil. lei.

Potrivit bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de întreprinderile de stat este cu 111,6 mil. lei mai mare față de semestrul I al anului 2018. Majorarea respectivă a fost generată în mare parte de creșterea, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări a 20 întreprinderi de stat.

În particular, din numărul total al întreprinderilor de stat, conform bazei comparabile, la 62 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au majorat cu 202,1 mil. lei, iar la 79 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 90,6 mil. lei. Alte 3 întreprinderi de stat nu înregistrează în semestrul I, anii 2018-2019, venituri din vânzări.

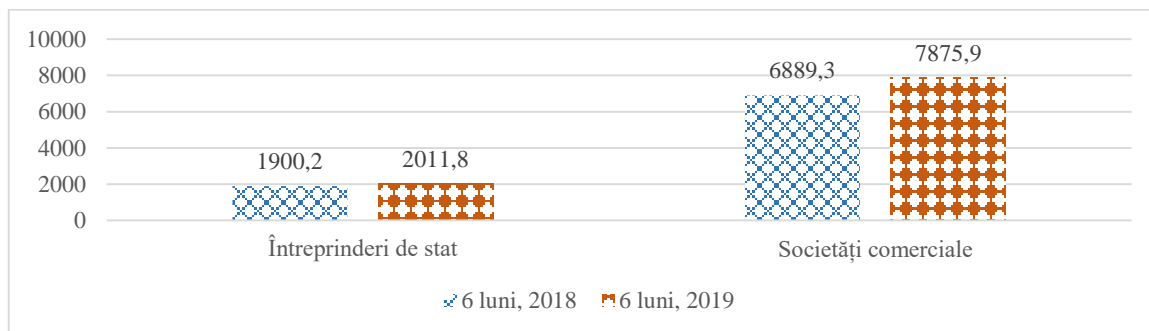
De asemenea, se remarcă că în semestrul I al anului 2019 **societățile comerciale** au înregistrat venituri totale în sumă de 7985,7 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări - 7877,0 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională - 108,7 mil. lei.

Conform bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de societățile comerciale s-a majorat cu 986,6 mil. lei față de semestrul I, 2018. Majorarea respectivă s-a datorat în mod special creșterii, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări la 11 societăți comerciale.

Din numărul total al societăților comerciale, conform bazei comparabile, la

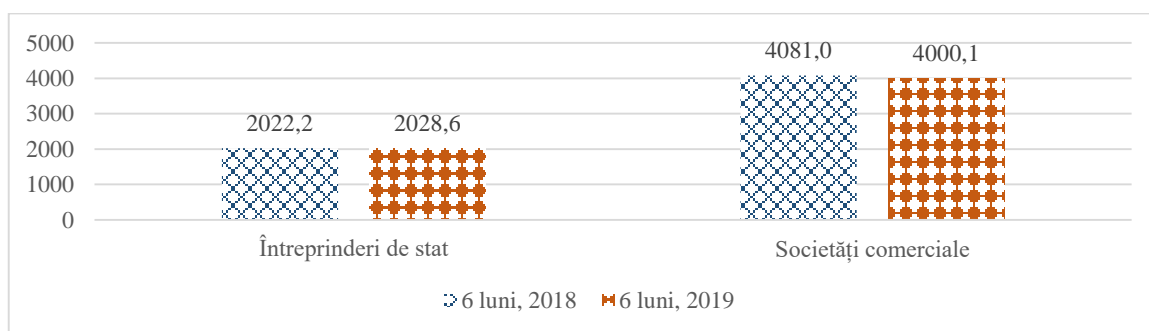
14 societăți veniturile din vânzări s-au majorat cu 1180,3 mil. lei, iar la 15 societăți, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 193,7 mil. lei. Totodată, se menționează că o societate nu a înregistrat venituri din vânzări în semestrul I, anii 2018-2019.

Figura 1. Evoluția în dinamică a veniturilor din vânzări, a întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2018-2019, conform bazei comparabile, mil. lei

Este de remarcat că micșorarea veniturilor din vânzări, la entități, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent, poate condiționa micșorarea taxei pe valoarea adăugată încasată în bugetul de stat, fapt ce reprezintă un risc fiscal pentru bugetul public național.

Totodată, conform datelor cumulate ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, **întreprinderile de stat** aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în 6 luni, 2019 în sumă de 2034,1 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de întreprinderi este cu 6,4 mil. lei mai mare comparativ cu semestrul I, 2018.

Figura 2. Evoluția în dinamică a costurilor și cheltuielilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2018-2019, conform bazei comparabile, mil. lei

Deopotrivă, **societățile comerciale** supuse monitoringului financiar aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în semestrul I al anului 2019 în sumă de 4003,1 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de **societățile comerciale** s-a micșorat cu 80,9 mil. lei față de semestrul I al anului 2018.

Suplimentar, se menționează că în semestrul I, 2019, **întreprinderile de stat** au obținut, per total profit în mărime de 93,8 mil. lei, sau potrivit bazei comparabile, cu 71,6 mil. lei mai mult față de semestrul I, 2018.

Societățile comerciale, în semestrul I al anului 2019, au obținut per total profit în

mărime de 387,1 mil. lei sau, potrivit bazei comparabile, cu 78,2 mil. lei mai puțin față de semestrul I, 2018.

De asemenea, se constată că la situația din 30.06.2019, întreprinderile de stat dețineau stocuri în mărime de 1095,2 mil. lei, fiind cu 24,4 mil. lei mai mici față de începutul anului 2019.

Ponderea majoritară, atât la începutul semestrului I, 2019 (50,8% - 568,7 mil. lei) cât și la finele acestuia (47,9% - 524,2 mil. lei), a revenit stocurilor de materiale (tabelul 2). Ponderea minoritară în total stocuri ale întreprinderilor revine activelor biologice circulante (0,3% - 3,4 mil. lei).

Tabelul 2

Structura stocurilor întreprinderilor de stat						
Nr.	Componente	la 01.01.2019		la 30.06.2019		Abaterea, +/- mil. lei
		Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	
1.	Materiale	568,7	50,8	524,2	47,9	-44,5
2.	Active biologice circulante	3,5	0,3	3,4	0,3	-0,1
3.	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	64,3	5,7	66,5	6,1	+2,2
4.	Producția în curs de execuție	95,7	8,6	95,9	8,7	+0,2
5.	Produse	108,9	9,7	126,3	11,5	+17,4
6.	Mărfuri	278,5	24,9	278,9	25,5	+0,4
	Total	1119,6	100	1095,2	100	-24,4

De altfel, la situația din 30 iunie 2019, în contabilitatea societăților comerciale au fost înregistrate stocuri în sumă de 1086,8 mil. lei, fiind cu 76,9 mil. lei mai mari față de începutul anului de gestiune. De asemenea, se constată că toate elementele componente ale stocurilor înregistrează majorări comparativ cu 01.01.2019.

Tabelul 3

Structura stocurilor societăților comerciale						
Nr.	Componente	la 01.01.2019		la 30.06.2019		Abaterea, +/- mil. lei
		Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	
1.	Materiale	371,8	36,8	432,2	39,8	+60,4
2.	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	28,0	2,8	31,5	2,9	+3,5
3.	Producția în curs de execuție	287,7	28,5	292,6	26,9	+4,9
4.	Produse	231,3	22,9	231,7	21,3	+0,4
5.	Mărfuri	91,1	9,0	98,8	9,1	+7,7
	Total	1009,9	100	1086,8	100	+76,9

La finele perioadei analizate, ponderea majoritară în total stocuri ale societăților comerciale (39,8% - 432,2 mil. lei) revine stocurilor de materiale (tabelul 3). Ponderea minoritară în structura stocurilor societăților comerciale a revenit obiectelor de mică valoare și scurtă durată - 2,9% (sau 31,5 mil. lei). Totodată, se menționează că societățile comerciale înregistrează active biologice circulante nesemnificative, a căror valoare la 30.06.2019 constituie 3,7 mii lei.

Suplimentar, se enunță că, potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2019 nr.303/2018, adoptate prin Legea nr.112/2019 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303/2018, pentru rezultatele obținute în anul 2018 de către întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital de stat, au fost

prevăzute venituri ce urmează a fi încasate în anul 2019 la bugetul de stat sub formă de defalcări și dividende în sumă de 39,365 mil. lei și respectiv, 91,700 mil. lei (total - 131,065 mil. lei).

Astfel, conform datelor Trezoreriei de Stat, pentru rezultatele obținute în anul 2018, întreprinderile de stat au transferat, *la situația din 12.11.2019*, la bugetul de stat defalcări în valoare totală de 41,84 mil. lei, sau 106,3% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2019, iar societățile pe acțiuni au transferat dividende în mărime de 93,63 mil. lei, sau 102,1% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2019 (total - 135,47 mil. lei). Societățile cu răspundere limitată cu capital de stat nu au efectuat plăți în bugetul de stat sub formă de dividende, întrucât au înregistrat pierderi nete din activitate în anul 2018. De asemenea, societățile pe acțiuni cu cota statului în capitalul social mai mică de 50% nu au achitat acționarilor dividende din profitul net obținut în anul 2018.

De asemenea, este de remarcat că potrivit Legii bugetului de stat pe anul 2019, au fost prevăzute venituri ce urmau a fi încasate la bugetul de stat din privatizarea proprietății publice de stat, în mărime de 200,0 mil. lei.

Conform datelor Trezoreriei de stat, la situația din 12.11.2019, în bugetul de stat au fost încasate mijloace bănești în rezultatul privatizării proprietății statului în sumă totală de 181,7 mil. lei (cu excepția vânzării pachetului de acțiuni nou-emise de banca de importanță sistemică), rata îndeplinirii sumei prognozate fiind de 90,9 la sută. Suplimentar, la situația din 12.11.2019, în bugetul de stat, în rezultatul privatizării proprietății de stat, a fost încasat impozit privat în mărime de 2,1 mil. lei. *Adițional, din tranzacția de vânzare a pachetului de acțiuni nou-emise de banca de importanță sistemică a fost încasat impozit privat în sumă de 7,6 mil. lei.*